

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félvre 6 K., negyedévre 3 K. — t.
Vidéken „ 9 K. „ 4 K. 50 t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Bakonyi Samu határozati javaslata.

A véderőreform ellen.

Dr. Bakonyi Samu, Debrecen város második kerületének képviselője, a véderő vita alkalmával a képviselőház tegnapi — pénteki — ülésén mondtotta el nagyszabású beszédét, amelyről szóló tudósításunkat országgyűlési referádánkban közöljük.

Dr. Bakonyi beszéde végeztével az alábbi határozati javaslatot terjesztette elő.

„Az államifüggetlenség legerősebb biztosítója az önálló nemzeti hadsereg. Magyarország saját külön hadseregében is teljes mértékben megfelelhet az 1723. évi első és második tveikkben vállalt kötelezettségeinek. A magyar hadsereg külön állását az 1867. XII. tc. helyes értelmezése sem zárja ki.

A 276. számú törvényjavaslat azonban az állami önállóság ezen alapfeltételével merev ellentétben áll, sőt a közös hadseregben a törvényvel biztosított paritást sem érvényesíti s a magyar államiság követelményeit elejti, úgy, hogy, ha törvényvé válnék, a nemzetnek a hadsereg kérdésében vívott százados küzdelmeit beláthatatlan időre ismét eredmény-

telenné tenné.

A nemzet ezen küzdelmek utolsó éveiben felismerte, hogy történelmi és természetes jogainak megvalósítását első sorban az akadályozza, hogy egész egyetemének valóságos akarata a ma érvényben álló választási törvény útján kétségtelen kifejezésre nem juthat.

Az 1906. év április havában viszont a törvényhozás másik tényezője állította fel az előbbi országgyűlés többségének vezére elé, a kormányzással való megbízás feltétele gyanánt a választói jog gyökeres és igazságos reformját, amelynek életbe léptetéséig a katonai kérdések megoldása kölcsönösen függőben hagyatott.

A kormány azonban — noha a királynak a nemzetével megegyező akarata ezen megállapodás tiszteletben tartására őt is kötelezi, ennek ellenére — a trónbeszédben is elodázhatatlanul sürgős feladatnak nyilvánított választójogi reform előtt benyújtotta a katonai törvényjavaslatokat, ami annál is helytelenebb eljárás, mert ezek és közöttük a véderőről szóló javaslat a nemzet teherviselési képességének végső megfeszítését követelik, holott gazdasági ereje kifejlesztésének egyik legfőbb feltételétől, a gazdasági önállóság egyik legerősebb tényezőjé-

tól éppen ezen kormány fosztotta meg.

A tárgyalásra kitűzött törvényjavaslat a nemzet termelő munkájára is súlyos csapást mér, amikor a szolgálati időnek régóta sürgetett általános leszállítása helyett, a besorozottak jelentékeny részének mostani hosszabb tényleges szolgálati idejét továbbra is meghagyja, sőt a honvédségnél felemeli s ezzel ugy gazdasági és szociális tekintetben, mint katonailag egyformán káros újabb egyenlőtlenséget teremt.

A törvényjavaslat a magyar államot vérendszerének nemzeti irányu kiépítésében előbbre nem viszi, jogaiban, gazdasági fejlődésében visszaszorítja. A képviselőház tehát a javaslatot mindezeknél fogva általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául nem fogadja el és ki mondja, hogy a katonai kérdések megoldását az általános, egyenlő és titkos választójogról megalkotandó törvény alapján választandó parlament feladatának tekinti.

Az indítványt az ellenzék zajos tetszéssel fogadta.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

Legszebb férfikalapok Feketénél.

A kis kék virág.

A kövér Lujza, a szakácsné fogja megadni az első utmutatást a házasságra és az első szentimentális érzésre nézve Line-nek.

A kövér Lujza belga és nagyon szelid személy, a szemei porcellánkékek és a haja olyan, mint az érett buzakalász. Az arca vörös és fényes, mint a nagymama almái s amikor nevet, olyan fehérek a fogai, mint vizslakutyáé.

Olyan rózsaszín, olyan egészséges és olyan fehér!

Közel van a harminchoz, de még mindig a házasságon jár az esze. Minden pillantást szerelmes tekintetnek tart, minden megjegyzést szerelmi vallomásnak. Ha hinnék neki, azt kellene gondolnunk, hogy a környék összes házasulandói a lábai elé tették a szívkét.

És ha valamelyik mást vesz feleségül, megsiratja, mert azt hiszi, hogy az ő kegyetlensége kergette bele ebbe a lépésbe. A Line anyja egyszer-máskor rendreutasítja ugyan, de ilyenkor Lujza gunyosan mosolyog.

— Jól tudom, mit beszélek — szokta mondani, a mi-
or asszonya hátat fordít neki.

Legfőbb bizalmasa a kis Line. Az ő szívébe önti reményeit, örömeit. A gyermek egy kissé ijedten néz rá néha, de mégis érdekli a dolog. Néha annyira megy, hogy tanácsot ad neki, ezt vagy azt a férfit illetőleg. Ő inkább a borbélylegényt ajánlja férjül, semmint a mészáros fiút.

— Igazán azt hiszi, kicsikém? — kérdi ilyenkor Lujza megzavarodva.

A gyermek nevet. Több malícia van a kis ujjában, mint a kövér Lujzának egész kivirágzott, erőteljes testében.

De ez a láz mégis elterjed reá is. Ő is szeretne „szerelmes lenni.“

Atyai nagypapa egy kissé rosszul volt s ők kissé hamarabb jöttek el a nagyszülőktől, mint rendesen.

Line, szülői és a bonne, Clementine, Guéménénen szállnak le a kocsirol s a Bastille — Madeleine vonal kocsiba ülnek. Line

szunyókál, őt mindig kimerítik ezek a nagyszülői látogatások.

A haussée d'Antin előtt felrázzák álmából s leszállnak. Megigazítja kalapját s meg rázza lábcskáit, melyek elszibbadtak. Nem sokára otthon vannak s ismét meglátja az utcát, a nagy házat, a bolthajtásokat s a köves bejáratot . . .

— Mi ez? Gyertya ég az ebédlőben! Mit jelent ez?

A sárga függönyökön keresztül tényleg átszűrődik valami világosság. Mivel csendesen jöttek, hogy senkit fel ne költsenek, lábujjhegyen közelednek, Line kivételével, a ki nagyon kicsi még és a ki haragszik. És mivel azok benéznek az ablakon s csaknem nevetőgörcsöt kapnak, megfogja a Clementine szoknyáját s odaszól:

— Kérlek, emelj fel engemet is! Én is látni akarok valamit!

— Nem!

A gyermekben benne van az utca romlottsága s fel iált:

— Emelj fel azonnal! vagy kiáltok és elrontom a mulatságokat!

Megérkeztek a legfinomabb angol Moskovits Fózsef
divat szövetek uriszabó divattermében Pinc-u. 26.
Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911. júl. 14.

Berzeviczy Albert elnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Hitelesíti a jegyzőkönyvet.

Elnök: Bemutatja a miniszterelnök úrúrat, hogy a munkásbalesetek tárgyalásán Olaszországgal kötött nemzetközi egyezményről szóló javaslatot a király szentesítette. — Bemutatja a közös haditengerészet vezetőjének meleg köszönetét, hogy a Ház tagjai részt vettek a Viribus Unitis vízrebocsátásánál. Bemutatja Szabolcsvármegye feliratát a katonai túlkövetelések ellen. (Taps balról.) Minthogy az erre vonatkozó kérvényeket ma felolvassák, azt is közéjük sorozza.

Lovászy Márton: Szólásra jelentkezik. (Nagy zaj jobbról.)

Felkiáltások balról: De türelmetlenek! Halljuk! (Nagy zaj jobbról.)

Justh Gyula: Mégse járja, hogy korlátozni akarják a szólásszabadságot. (Nagy zaj.)

Lovászy Márton: Szólásjogommal élek. Azzal akarja az elnök előterjesztését kiegészíteni, hogy rendelje el a Ház a kérvények ki nyomtatását és szétosztását.

Benedek János: Kéri, hogy a most beérkezett kérvény, mely már nem kerül a kérvényi bizottság elé, csatoltassék a felolvasandók közé.

Elnök: Ebben az értelemben mondja ki a határozatot. Elrendeli a kérvények felolvasását.

Vermes Zoltán jegyző: Halkan és gyorsan olvassa a kérvényeket.

Bathhány Pál: Nem hallunk semmit! (Zaj.)

Horváth Gyula: Ez nem olvasás, ez hadarás.

Benedek János a házszabályokhoz kér szót. (Zaj.)

Elnök: A felolvasás után szólhat csak.

Benedek János: A gyorsírók nem jegyeznek, pedig kellene.

Egy hang jobbról: Nem tartoznak jegyezni. (Zaj.)

Fodor Kálmán: Ez komoly párt? (Nagy zaj.)

Lovászy Márton: Van olyan komoly, mint az ön pártja! (Nagy zaj.)

(Mádi Kovács János zárt ülést kérő ivvel felmeleg az elnökhöz.)

Felkiáltások balról: Rendre! rendre! Ez nem járja. (Óriási zaj, elnök folyton csenget.)

Vermes Zoltán tovább olvas.

Clementine befogja a száját, megragadja s odaszoritja az ablakhoz. Line benéz s a következőket látja:

A lámpafény alatt a kövér Lujza vasárnapi öltözetben harisnyát javít. Szemben vele, becsületes távolságban — az asztal van közöttük — egy férfi ül és méltóságteljes mozdulatok kíséretében szónokol.

Csak a hátát látni s a szakállát, meg a széles kezeit, melyeket néha az asztalra helyez.

— Ez nem a borbély! Ki ez? — kérdi Line, a Clémentine füléhez hajolva.

— Tudom is én! Nem hallgatsz mindjárt?

Mert Lujzát nagy mulatság nézni. Elpirul, felveti a szeméit, kiss ujját égneke emelve buzza a tüt keresztül a harisnyán.

Mindez oly furcsa, hogy a Line atyja sir a nevetéstől s a komoly mama is elfelejti, hogy tulajdonképpen haragudnia kellene s Clementine már nem bírja tartani Linet, annyira kacag.

— Hát ez ki? — kérdi a papa két kacagás között?

— Valami tanító — felel a mama. Meg-

Felkiáltások balról: Megsértette a pártot!

Justh Gyula: Megsértette az egész pártot, elégtétel nélkül nem lehet tovább tárgyalni.

Csaba István: Ezek mernek így beszélni!

Vermes Zoltán tovább olvas.

Ráth Endre: Nem lehet tovább tárgyalni. Rendre, rendre!

Elnök: Nem hallottam, hogy valaki sértő kifejezést használt volna. (Zaj.)

Felkiáltások balról: Azt mondta, nem vagyunk komoly párt. Megsértette az egész pártot. (Zaj.) Hock Jánost rendreutasította.

Elnök: Csendet kér, különben a zajongókat rendreutasítja.

Ezalatt a felolvasás véget ért.

Elnök: Jelenti, hogy husznál több képviselő zárt ülést kért, ezt elrendeli. (A karzatok kiürülnek.)

Zárt ülés.

Ráth Endre: Szóvá teszi az esetet. Kijelenti, hogy pártja nem akar személyeskedni, tehát a többség se személyeskedjék, mert pártja védi a programját. Ez hosszú ideig fog tartani, mert küzdeni fognak a véderő javaslatok ellen. Ehhez feltétlen joguk van.

Benedek János: Kéri, hogy a kérvényeket vegyék fel a gyorsírói jegyzetekbe.

Justh Gyula: Csatlakozik Benedek javaslatához.

Ábrahám Dezső: Elnöki intézkedést kér a közbeszóló képviselő ellen, mert Hock Jánost sokkal kisebb dologért utasította rendre.

Elnök: Nem akar ugyan precedenst alkotni, de ha a Ház akarja, úgy bekerülhetnek a kérvények a gyorsírói jegyzetekbe.

Rudnyánszky György: Kijelenti, hogy ő volt a közbeszóló, de nem akart senkit sérteni.

Ezzel a zárt ülés véget ért.

Nyílt ülés.

Berzeviczy Albert megnyitja a nyilvános ülést. A karzatok újra megtelnek.

Rudnyánszky György: Kijelenti, hogy sértő szándéka nem volt, tréfásan tette megjegyzését és a Háztól bocsánatot kér.

Benedek János kéri a kérvények ki nyomtatását és szétosztását. Ház ehhez hozzájárul.

Következett napirend szerint a

véderő-reform.

Bakonyi Samu (Justh-párti): Felolvassa pártja nevében a határozati javaslatot, mely szerint vegye le a Ház a véderő javaslatokat a napirendről és előbb valósítsa meg az általános és titkos választói jogot. Kijelenti,

engedtem neki, hogy hozzá járjon. De nem ilyenkor!

— Hallgasd csak!

Az ember felkelt, a hangja kihallatszik a szabadba, olyan erősen deklamál. A papa felkacag:

— Versek szaval! Hernanit szavalja a szakácsnének. Ha, ha, ha!

Most már nem bírják tovább. Leesnek a lócára s az oldalukat fogják a nevetéstől. Line nevet is, haragszik is, mert bent meghallották a lármát és a kövér Lujza meg a tanítója kétségbeesett és furcsa látványt nyujtanak és mert mégis sajnálja, hogy ilyen hamar vége van a mulatságnak. És meg azért is, mert ezek itt nevétségessé tesznek olyan valamit... olyan valamit... amit nem tudna megnevezni, de ami mégis olyan nagyon, nagyon szép...

A kövér Lujza férjhez ment. Nem a tanítóhoz, se nem a másik kettőhöz, hanem egy negyedikhez. Egy passy-i szeneslegényhez. A pénzükön krumplit vettek s mivel ezek romlani kezdtek, eladták s ludakat vettek az így begyűlt pénzen. De mivel a ludaknak

hogy beszéde során iparkodni fog megtartani a tárgyilagos hangot, azonban előre megköveti a Házat, ha kitör belőle az az elkeseredés, mely az egész nemzetben él a véderő javaslatokkal szemben. Hosszasan beszél arról, hogy a kormányának kötelessége előbb a választói reformot megalkotni és az ez alapon összeülő Ház döntson a véderő reform felett. Kijelenti, hogy olyan óriási terheket ró ez a javaslat az országra, mely megroppantja, mivel teljesen kimeríti teherviselési képességét. Tagadja, hogy a választások arra adtak mandátumot a többségnek, hogy ilyen terheket rójon az országra.

Hosszasan ismerteti a Tisza István-fele obstrukciót, mely az ugrai levél miatt keletkezett.

Szünetet kér.

Szünet után **Bakonyi Samu** folytatta beszédét. Bosznia-Hercegovina közjogi helyzetéről beszélt. Nem a függetlenségi párt obstrukcióját a kormány ellen, hanem a többség és pártja obstrukcióját a nemzeti jogok érvényesülése ellen és megakasztja a nemzet természetes fejlődését.

Az elnök többszöri figyelmeztetése után, hogy a tanácskozási idő eltelt, a szónok fél három óra után befejezte beszédét, mire az ülés véget ért.

Előadás kezdete

9

órákor.

Helyárak

2 korona és
1 kor. 50 fill.

**Arany
Bika
Mulató.**

1334

Legjobb a ⁸⁸⁸ Békési Róza „Márvány” szín szappana

Drezdai hygieniai kiállítás.

III.

Antike. Ó-kor.

Azzal kell kezdenem ezuttal, hogy a tegnapi közleményemben hemzsegő sajtóhibákért elnézést kérjek, mert nem állott módomban a korrekturát személyesen elvégezni.

5. szakasz, Edény.

Itt látjuk felhalmozva a görög és római kor legelejétől végig használatos edényeit és egyéb kézi használati eszközeit, melyek ugyan laza összefüggésben állanak a hygienevel, a jellegzetességük és kivált a Hildeskeimi lelet gyönyörű finom művi ezüst utánzatai megtekintésre méltók. Az egyik szekrény az összes agyag és porcellán edényeket tartalmazza a legrégebbi durva, fényezetlen edénytől a legfinomabban mázolt, művészi díszített edényig a Római birodalom utolsó éveiből belenyulva a középkor kezdetébe.

6. szakasz.

Innen két oszlop között a világító udvarba lépve, szemébe ötlük két antik szobor: Praxiteles Knidiai Venusa és Polyet Doriphorosa. Fényesen igazolva a rendszeres testedzés és ápolás csodás hatását az emberi test formáinak fejlődésére férfi és nőnél egyaránt. Szembe velük egy emelvényen merengően nézi ez ideális nemes formájú emberpárt. „Athene-Lemnia” megtestesítője a töprengő görög szellemnek, mely erős, egészséges, harcedzett nép nevelésében látja legfőbb feladatát nagyjainak, a nemzet vezéreinek.

Két oldalt e szép görög fej mellett Plato, a legnagyobb görög bölcs mondása olvasható, vagy inkább egy rövid szava, melynek értelmét a „Gyógyászat” az, ami az egészségre hasznos. Beljebb hatolva, mind több eredeti görög írás és képpel találkozunk a híres Pajauból — Araplozon Sikyai költőtől — Hygieia az egészség istennőjéről.

Majd ásatások eredményével nevezetesen Salona Dalmát város egy Drezdai műépítész által feltárt látképe kerül elénk. Ez teljes képét adja egy kis Római határvárosnak, minden hygieniai részleteivel; mesésen épített (nem burkolt) utcái és tereivel, fürdőivel és ami leginkább érdekelt, vízvezetéke és csatorna hálózatával. Kézelfogható bizonyítékaul a Római-kor régmúlt századainak magas színvonalon álló város rendszere és hygieniájának. Egy másik mintázat Salona fürdő berendezésének teljes recon tractióját mutatja. Míg egy harmadik a nagy és dicső-cászari Róma híres Caracalla thermáit mutatja.

A Görög-Római népelet hygieniai vonatkozású különböző nyilvánulatait bemutató képek, minták, karcolatok és eredeti tárgyak között is feltűnik a Diskos-vetők nagy szobrai.

7. szakasz. Élelem.

E szakasz a görög és római kultúr népek élelmészeti viszonyait mutatja. Éléstárak, malmok, konyhák és spórok-modelljei, mindenféle kézi és házi eszközei szép sorjában kerülnek bemutatásra; de képek és karcolatok a falakon, a régi Róma és Hellas népeinek étkezési, éltrendi szokásait is szemléltetve teszik.

Mesés műkincsek (eredeti) konyha és házi, kivált ivási készletek vannak itt felhalmozva, melyek talán az archeologist érdekelnek jobban nálamnál.

A lakások bemutatása is már itt ez osztályban veszi kezdetét, bemutatva régi ktruok sardiniai ház típusokat.

8. szakasz. Lakás.

Lakási viszonyait tárgyalja a Római kornak és Salust villájának bemutatásával igazolja mily tökélyt értek el e téren is. A hiszsziai ásatások és feltárások mesés és kimerítő tiszta képét adják amá kor kiváló ha-

ladottságának, kivált a víz ellátás és szennyvizek stb. elvezetése terén, miket itt mind felsorolni fölöslegesnek vélek.

9. Szakasz. Fűtés és világítás.

A görögök megelégedtek apró melegítő edényekkel; de már a rómaiakat, kivált később a hidegebb északi tartományok behatott és gyakorlatibb eszközök alkalmazására ösztönöztek, amint ezt a hypokaustok meleg vízzel alul fűtők, nevezetesen a magán- és közhasználatra kisebb, nagyobb meleg víz vezetékek (thermak) igazolják.

A világítás terén krétai-fálya tartótól és állólámpától a késő keresztény korig minden ide vonatkozó eszközök hiány nélkül bemutatásra kerülnek.

10. Szakasz. Fürdőgy.

A Homeros-i korból eredő kőkadakon, templomi fürdők és tirtalkodási helyeken át a paloták és gymnasiumok csodás berendezésű fürdő intézményeig az O-Görög és Krétai népeknek változatos alakzataik, képek, rajzok, minták és eredeti emlékekben változatos, élvezhető formákban vannak szemléltetvé téve.

Mindezeket még fejlettebb alakban találjuk a Rómaiaktól bemutatva, ahol már inkább a meleg gőzfürdők dominálnak.

11. Szakaszban.

A Római korból kivált Italia meleg éghajlata alatt a hűsölés és pihenésre szánt, kiválóan gyakorlati berendezéseket találunk. Keskeny lépcsőházakra, melyeken állandóan víz csergedezik. Nagy golyószerű építményeket, melyeken a víz elpárolog „Meta sudest” apró csergedező és szökő kutakat az egyes lakosztályokban.

12. Szakasz. Hvgionia.

Hogy Italia és Görögországban mily sokoldalú és kimerítő volt már az ókorban is e népek és nemzetek ez irányu gondoskodása, itt találjuk bőven felhalmozva.

Már ősi törvényhozók mily komoly figyelemre méltatták az erős egészséges testedzést az eddigiekből is láthatuk; de itt az idevonatkozó írásbeli és rajzolt-festett emlékeit szemléltetjük.

Már a gyógyszerek kiszolgáltatása, a bor és olaj tiszta — hamisítatlan kezelése is hatóság gondozásában részeseül e classicus korban, de a legfontosabb, legszembetűnőbb amit e téren Róma és Athene produkált.

Utépítészete, csatorna rendszere a régi Athenek és a Tiberuson épült világváros Róma Cloaca machimája mely az egész nagy birodalmat behálózta, valamint vízművei mai napig is utólrhetetlen remekei a hygenai műépítészeknek.

13. Szakasz. Vízellátás.

A Alban tó szabályozásának mintázata a számtalan cysterne, kutak és vezetékek, képeken és utánczokban — van bemutatva. A Ninesi híres viztoronynak vizelosztása, a nagy konstantinápolyi agnaductus mintázata. A Pisistratesi nagy vízmű óriási mintázata Athene-ből.

Mind-mind utólrhetetlenül előrehaladott és fejlett voltát igazolják ama classicus kor vízépítészeti technikájának.

14. Szakasz. Ruházat.

A Görög, Római és Krétai ruházata sokban a mai északi népek ruházatára emlékeztet. A Görögöknél a két nem ruházata alig különbözött és jóformán nagy darab szövetekből állott, melyeket mesterien és változatosan tudtak testükre alkalmazni. Hygeniai szempontból az V. századtól mind általánosabbá vált mellkötője a nőknek érdekel, melylyel hónaljtól vá tozatos gyűrűkben fűtött testüket, bizonyára nem kisebb ártalommal a mai fűzőknel.

A későbbi időkből páncélszerű melvédőkkel is már sűrűn találkozunk.

15. szakasz. Kosmetika.

Feltűnik már a 6. századból a férfiaknál is dus, mesterien összeállított, fűrlös frisura, melyet később a görög és római férfiak egész rövidre vágott hajdisze követett.

A női nem már a classicus népeknél is gondosan cicomazza hajdiszét; de gondosan örködik annak tisztaságán is, a mit számtalan e célú műszereik igazolnak.

A tetoválás a Thrakoknál, míg római és görög nőknél inkább a festés — arcok és testüknek legkülönbébb olajokkal való preparálása divott. Általában feltűnő itt már a mindinkább fokozódó fényüzése a nőknek, mire csak egy példát kell felhoznom, hogy a sok számos belső, személyi szolgálatra rendelt személyzet között valamire való jobb nők még fogtiszító- és ápolónót is tartottak.

16. és 17. szakasz. Játék és torna.

A görögöknél a leányok labda, hinta, körhinta és tánc, a férfiak hadi játékok és tornászattal szórakoztak. A spártaiaknál nők és férfiak közötti párviadatok is divatban voltak. A tornászattal mesterei voltak a görögök és általában a classicus népek és gymnasiumaikban egész rendszeresen üztek mindenféle sportot — miről itt számtalan kép és mintázat tesz tanuságot. A híres ösküzdelmek, a florentini híres küzdő csoport 5. és sok más küzdők és birkozók, discos-vetőknek stb. mintázatai, nemkülönben kiállított torna-eszközeik és készleteik, mind e téren való elhaladottságukat igazolják.

Kicsi területen megkísérlik betekintést nyújtani az ó görög orvosok jól megfontolt hygieniai törekvéseibe is, a kik már Hypokrates óta csak úgy törekedtek az emberiségnek betegségtől való megóvására, mint a betegségből való gyógyítására.

Az egész tudományos összeállítás felett ott trónol a szelid arcu Asclepios, a gyógyászat és betegápolás Istene és ennek leánya, Hygieia, az egészség Istennője.

Kiállítva találjuk az összes aprólékos hygieniai szerelvényeiket ama kornak, mintegy átmenetül a következő

19. szakaszra,

ahol a legkülönbözőbb gyógyászati segédeszközök, köztük egy teljesen felszerelt kóroda ama korból, egész sor fürdő-szobákkal, mint árva helyet foglal, mely már sok hasonlatosságot mutat korunk jobb berendezésű kórházaihoz. Ott találjuk kisebbített mintáját a Kos-i, ugynevezett gyógyszentélynek (sanatorium) hegység árnyas déli lejtőjén. A beteg és sérült ápoláshoz csatlakozik a gyermekápolás bemutatása, melynél kiváltképen az ragadja meg figyelmünket, mily szigorral örködtek és igyekeztek azon, hogy minden anya maga táplálja gyermekét. E kötelezettség alól csakis orvosi tanácsra szerzett hatóság jóváhagyás és akkor dajkátartás kötelezettségével szabadulhatott; de nagyon érdekes, szigoruan megszabott fizetés, tartási és végkielégítési feltételekkel a dajka részére.

Végül még 20—21 szakaszokban a temetkezést látjuk bemutatva. A különféle szikla odukba vajt siroktól a halott hamvasztásig minden módja a temetkezésnek divott, és került itt bemutatásra és amint meggyőződtem, egyáltalában nem volt a hullaégetés annyira általános, mint hisszük.

Az alexandrini időkből fennmaradt Necropolis-telep szemléltetvé teszi a görögöknél az Egyiptusi-, Phöniciái-, Kisázsiai-, sőt zsidó temetkezési szertartások és szokásoknak kombinációját, sőt egyes részeiben már a kereszténység első századaiban szokásos temetkezéshez is van már átmenetük.

Nevezetes itt még a Római Kalixtus Catakombák mintázata.

Dr. Burger Péter.

Megnyit Révész Lipót modern fodrász terme
Piac-utca 89. sz. alatt a Royal szállodával szemben.

Egyház és iskola.

Az árvaügyi bizottság ülése. A ref. egyház árvaügyi bizottsága pénteken délután 5 órakor ülést tartott.

A Szentits intézet egy éves női kereskedelmi tanfolyamába beiratkozni lehet f. hó közepéig; jelentkezéseket elfogad az intézet vezetősége.

A főiskola fejlesztése.

A mult tanév.

Dr. Tóth Lajos, akadémiai igazgató tartalmas és vaskos kötetben számol be a főiskola mult tanévéről. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ez az időszak sem suhant el nyomtalanul, hanem olyan eredményeket mutathat fel, amely méltó a mi hires ősi kollégiumunk tradícióihoz. Jelentős lépéseket tett az egyházkerület a főiskola fejlesztésére.

Igy elhatározta egy új, modern akadémiai internátus létesítését, amelyről annak idején mi is részletesen megemlékeztünk. Az új tápintézetet is e tanév elején adták át rendeltetésének s mint a közölt adatokból kitűnik, ötszáz tanuló nyert ott ellátást. Az impozáns épületben négy szép világos étterem áll az ifjúság rendelkezésére. Egyben-egyben 126 tápintézeti tag fér el teljes kényelemmel. Az épület vízvezetékekkel és villanyvilágítással van ellátva. A földszinten kizárólag az éttermek vannak, előttük elhúzódó széles folyosóval. Az éteft lift szállítja fel a tálalóba, honnan szolgák hordják széjjel az éttermekben tanszakok szerint csoportosított ifjúságnak. A konyhagáz ezen berendezés mellett nem ronthatja meg az éttermek levegőjét, melyet különben az allandó szellőztetés mindig frissen tart. A konyha, a kamarák, cselédszobák és más mellékhelyiségek a souterrainban vannak elhelyezve. A konyha a legmodernebb felszerelésekkel van ellátva s a legtisztábban tartva, aminek nagyban segítségére van az, hogy modern, könnyen mosható fal- és padlóburkolattal van ellátva. Az építkezés természetesen maga után vonta a tápintézeti díjak mérsékelt emelését is, melynek fejében azonban a ifjúság, kivált tisztaság, higiénia és az ellátás rendje dolgában megbecsülhetetlen előnyökhöz jutott az új épületben. A legmagasabb étkezési díj havi 24 koronát tesz, ezért az összegért sehol a városban a tápintézetéhez hasonló ellátást kapni nem lehet.

Mint ismeretes, egy új főgimnáziumi és tanítóképzési internátus felállítására az egyházkerület éppen most indította meg a mozgalmat. Szóval az egyházkerület bőkezű áldozatkészséggel mindent elkövet, hogy a főiskolát a kor színvonalára emelje.

Elhatározta az egyházkerületi közgyűlés, hogy a debreceni főiskola azon nagyobb jöltevéinek és alapítóinak nevei, kik 10.000 koronányi, vagy ezt meghaladó összeggel támogatták a kollégiumot, a főiskola léposházában elhelyezendő márványtáblákon úgy a jövőben, mint visszahatólag megörökítendő s hogy az évenként adakozók nevei jövőre egyházkerületünk összes presbyteriumaival minden esztendőben közlendők.

Elkészült a főiskola alapítványi törskönyve, melyben jöltevéinek sorozata foglalatik 1550-től 1911-ig. Az értékes és nagyfontosságú művet dr. Balogh Ferenc theol. akad. tanár és főiskolai levéltárnok készítette.

Az akadémiai hallgatók létszámát illetőleg: a hittanhallgatók létszáma ez évben alig változott, a joghallgatók létszáma növekedett ugyan, amde e mostani létszám is messze alatta van annak a számnak, melyre a jogakadémia méltán számíthat. Gyökeres változás főiskolánk egyetemmé válásáig csakis a jogi szakoktatás rendjének megváltoztatásával, illetve azzal fog beállani, ha a tanulmányi- és vizsgarend az egyetemre és jogakadémiákra egyenlővé tétetik. Ide vonatkozólag a vallás- és közokta-

tásügyi miniszteriumban tartott értekezleten főiskolánk részéről akadémiai igazgató jelent meg. A jogi szakoktatás részleges reform a célzó törvényjavaslat immár beterjesztett és a régen várt reform remélhetőleg rövid időn belül valósággá válik. A bölcsészethallgatók létszáma örvedetesen gyarapodott. A létszám további növekedése addig is, míg főiskolánk egyetemmé alakul át, a bölcsészeti karnak a humaniorák tekintetében való teljessé tételétől várható, e célra az egyházkerületi közgyűlés felállította a bölcsészeti akadémián a magyar történelmi tanszéket, melyre dr. rugonfalvi Kiss István, Győrvarmegye levéltárnoka, budapesti egyetemi magán tanár választott meg.

A debreceni ref. egyház is folyósította tudvalevőleg régi 100.000 koronás egyetemi alapítványának kamatait, ami által lehetővé vált, hogy az egyetemes történelmi tanszék felállítsák és a folyó évi őszi egyházkerületi közgyűlésen betöltsék.

Nagy veszteség érte a főiskolát dr. Eröss Lajos püspök elhunytával s elhalt a tanári karnak egyik tudós s példás tagja: dr. Öreg János is.

A gondosan összeállított évkönyv kiterjeszkedik a többi, kevésbé nagyfontosságú eseményekre is. Bevezető részében dr. Tóth Lajos igazgató „Az öröklési jog fogalma” című értékes tanévmegnyitó értekezését olvashatjuk.

Vármegye.

Ut átvételek. A hajdusámsoni—nyírbátori vasuti átjárókat pénteken vette át a vállalkozótól Orosz Sándor főszoigabíró elnöklelte alatt a kiküldött bizottság. A vasutépítéssel már annyira előrehaladtak, hogy az új vasut az őszre a forgalomnak is átadható lesz.

Megalakult városi képviselőtestületek. Hajdúvármegye rendezett tanácsu városaiban nemrég folytak le a választások, minek folytán a képviselőtestületek újalakultak az alispán elnöklelte alatt. Bősörményben kedden, Nánáson csütörtökön volt, Szoboszlón szombaton délelőtt lesz a képviselőtestület újalakulása.

Meplopta az ödesapját. Szomorú feljelentés érkezett tegnap a debreceni királyi ügyészséghez. Id. Dombi László hajdunánási lakos emelt vádat a tulajdon édes fia, ifju Dombi László ellen, aki részeges, kicsapongó életet él. A züllött fiu a mult napokban hazajött ödesapja tanyájára és onnét ruhaneműket, ezüstórát, láncot, egy pár csizmát, továbbá a feltört ládából hét korona 20 fillér készpénzt ellopott, aztán megszökött. Az ügyészség elrendelte a szőkevény tolvaj körözését.

Szép temetést kérek!

Öngyilkosság a temetés kedvéért.

Kaba községben — mint már hírül adtuk — egy tizenöt éves leány: Fazekas Ágnes, öngyilkosságot követett el. A padláson felakasztotta magát s mire észrevették, már halott volt.

Senki sem tudta elképzelni, hogy a szép, viruló fiatal leányt mi vitte a végzetes lépésre, míg végre megtalálták a levelét, mely aztán világot vet a szerencsétlen teremtés naiv gondolkodására.

Beszél a levelében virágokról, életunalomról, szerelmes madarakról s végül azt mondja:

Azért halok meg, hogy szépen temessenek el!

Meghagyta, hogy olyan szép temetése legyen, mint az elmúlt héten volt Kabán egy fiatal embernek.

Az ügyészség a temetési engedélyt megadta és így a holttestet nem boncolták fel.

Városháza.

Debrecen adománya Kecskemétnek. A városi tanács, mint már említettük, ötezer koronát szavazott meg a földrendés s jött Kecskemét lakosságának felsegítésére. A pénzt az átirattal együtt pénteken küldték el.

Városi vegyvizsgáló állomás. — Rothschnack Jenő dr., gazdasági akadémiai segédtanár ajánlatot tett a városi tanácsnak, hogy a saját költségén hajlandó a város részére vegyvizsgáló laboratoriumot létesíteni, ha a város ad neki helyet, fűtést, világítást és a VIII. fizetési osztályba sorozott tisztviselők részére megállapított évi fizetést és lakáspénzt. Az ajánlat a város részére kedvező, mert teljesen ingyen jutna a laboratorium felszereléséhez és a vegyészeti állás ugyis szervezve van.

A fékező szerencsétlensége

Baleset váltoállítás közben.

Súlyos szerencsétlenség érte Kovács Lajos 21 éves, Homokkert-utcai lakos vonatfékezőt. Napokkal ezelőtt egy tehervonattal indult el Debrecenből, a melynek kísérőszemélyzetéhez volt beosztva.

A vonat július 11-ikén, kedden éjjel érkezett Kisújszállás állomására, a hol hosszabb ideig tolatott. Kovács Lajos kapcsolta le a mozdonyt és a kalauzkocsit, a melyet egy másik vágányra akart irányítani.

Ezért aztán a váltóhoz sietett s ezt el akarta váltani. Amde a jobb lába véletlenül a két sín keresztezésébe szorult s az erős szorultságban kifecamodott. Kovács Lajos nagy nehezen tudta csak magát kiszabadítani a sínnek közül. Akkor mindjárt hevesebb fájdalmakat nem érzett s így tovább folytatta a szolgálatot.

Tegnap Szerencsre kellett mennie s ott aztán hirtelen rosszul lett. Irtozatos kinokról panaszkodott. A legközelebbi vonattal behozták Debrecenbe s itt a közkörházban helyezték el ápolás végett.

Állapota nagyon komoly. Lehet, hogy a baleset közben belső sérüléseket is szenvedett. A rendőrség részéről, mint értesülünk, Hortobágyi Ernő rendőrtisztviselő hallgatta ki s vallomásáról jegyzőkönyvet vett fel.

Football-mérkőzés a sporttéren.

K. A. C.—D. T. E.

A Debreceni Torna-egyesület footballszakosztálya vasárnap délután fél 6 órai kezdettel rendezte labdarugó-mérkőzését a Kispesti Athletikai Club football-csapatával. A tornaegyesület ujabban nem kimélve semmi áldozatot, csakis a fővárosi és a vidéki legjobb csapatokat látja vendégül és ez által a közönségnek mindig izgató mérkőzésekben lehet része, másrésről pedig csapatát elő akarja készíteni az őszi bajnoki mérkőzésekre, hogy másodszeri szereplésével megnyerje a bajnokságot.

A D. T. E. csapatában szereplő játékosoknak legjobb tudásukkal kell küzdelembe menni, hogy megfelelő eredményt érhesenek el a K. A. C.-al szemben. A K. A. C. csapat, tekintve azt, hogy állandóan a főváros legjobb csapataival mérkőzött és azokkal kitűnő eredményeket ért el, reméljük, meg fogja nyerni Debrecen intelligens sportközönségének is a tetszését, különösen pedig a

két Jurcsó testvér által, kiket a F. T. C. csapatából sikerült megnyernie a K. A. C.-nak. Reméljük, hogy közönségünk imponáló megjelenésével elő fogja segíteni a D. T. E. működését, mert a D. T. E. nagy hivatását csak abban az esetben teljesítheti, ha Debrecen közönsége kellő pártolásban fogja ráerősíteni. A D. T. E. csapatösszeállítása: Kiss kapus, Loska és Hofstetter hátvédek, Wolhrab, Tolnai II. és Horváth fedezetek, Kiss Béla, Dugó, Krupicz, Berke és Bach csatárok.

A K. A. C.—D. T. E. mérkőzés előtt fog bemutatkozni városunk legfiatalabb egyesületének football-csapata, az Egyetértés a D. T. E. II.-vel. Az Egyetértés játékosainak bemutatkozása elé érdeklődéssel tekint nemcsak Debrecen sport-közönsége, hanem a Labdarúgó Szövetség is és azt hisszük, hogy az Egyetértés csapatának szereplése és állandó működése jelentékeny hatással lesz városunk sport-életének fejlődésére. Jegyek a rendes árakban elővételben is kaphatók.

Színház.

Rákosi Szidi kitüntetése. A hivatalos lap tegnapi száma szerint a király Rákosi Szidi színművésznőnek, a Nemzeti Színház örökös tagjának, a színművészet terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. Rákosi Szidi asszony művészete minden dicséreten felül áll. Kitüntetése minden színházzáró és színművészetert lelkesedő ember igaz öröme.

A Dégenfeldtéri betörés.

Nyomoz a rendőrség. Kutatás a zálogházakban.

Mint már megírtuk, Aczél Géza városi főmérnök Dégenfeldt-tér 7. szám alatti házban levő emeleti lakosztályába betörést követtek el. Ez pedig július hó 4-edike és 13-adika közti időközökben történhetett, amióta a főmérnök családjával együtt tócskerti villájában tartózkodik, de hogy pontosan mikor, azt még ez ideig nem lehetett megállapítani.

Az ellopott ékszerek mindigen becsesek, nagyobb részben régiségek s csak hozzávetőleges számítással négy-öt ezer koronára értékelhetők. Mile Pál tb. rendőrkapitány, a nyomozás vezetője, tegnap délelőtt szintén helyszíni szemlét tartott. Ez alkalommal sem sikerült semmiféle bűnjelt felfedezni s így vajmi csekély adat áll a rendőrség rendelkezésére.

Abban a szobában, ahol a szekrényt kifosztották, három gyertya van a tartókban. Ezek közül egyet meggyújtottak, amelynek cseppjei a földön és a butorokon meg is látszanak. Ez azonban nem teszi bizonyossá, hogy a rablást éjjel vitték véghez, mert hiszen az ablakok be voltak csukva s ugy a szoba be volt sötétítve.

A szekrény Wertheim zárral van ellátva, azonban ennek dacára a felfeszítése nem okozhatott valami nagy nehézséget. Ismételten megállapítást nyert, hogy a jobbára szabadon hozzáférhető nagyobb terjedelmű s értékesebb tárgyakhoz nem nyultak. Azokat ott hagyták.

Az udvarban Aczél Gézáékon kívül még Lindenfeld Jenő lakik, akinek a neje július 10-től nincs a városban s azóta a ház kapuja nemcsak éjjel, de nappal is mindig zárva volt. A lakásra való felügyelettel Aczél Géza László Antal sátorozót bízta meg, aki fel is nézett oda olykor-olykor, de nem vett észre semmit.

Mile Pál a délelőtt folyamán Aczél Gézával feljárta az összes zálogházakat, de az eltűnt tárgyaknak nem akadt nyomára. Az valószínűnek is látszott, hogy a betörők nem maradtak Debrecenben, hanem gyorsan megszöktek.

A rendőrség hetvenhárom táviratot menesztett szét az ország minden nagyobb városába, sőt még külföldre is. Hét fegyvertől is sürgönyileg kérte a kiszabadult ismertebb lakásfosztogatók névjegyzékét. Szóval minden tőle telhetőt megtett a siker érdekében, amelyet azonban a kevés nyom, a meghatározhatatlan időpont és egyéb hátrányos körülmények kétségessé tesznek.

Fürdő idény cipő !! Fürdő ujdonságok !!

láthatók néhány napig !!

Hermann Jenő **Kobrak** cipő raktárának kirakatai an
Plao-n. 42.

Fehér — Szürke — Drapp — Divatszínűek !

Ujdonságok.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál G. Szabó Gábor segéd-lelkész, a Kistemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban Boér Károly segéd-lelkész, az Ispotaly templomban Uray Sándor lelkész, a szegényházban Molnár Zoltán segéd-lelkész, a Csapókerti imaházban Kovács János vallásoktató-lelkész, a Homokkerti imaházban Nagy István főisk. szénior; a Kistemplomban délelőtt 11 órakor Herpai Gábor segéd-lelkész prédikál.

* **Az ügyvédi kamarából.** A debreceni ügyvédi kamara közhírre teszi, hogy dr. Szabó Sándor Debrecen és dr. Lédig Jenő Hajdunöszörmény székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe felvették, dr. Magyar Sámuel székhelyét Kabáról Nagykállóba helyezte át, míg dr. Weisz Bernát az ügyvédek névjegyzékéből töröltetett.

* **Régi pénzek a tábornokházban.** A régi Szikszay és tábornokházat most bontatja a város, hogy a helyükön diszes, három emeletes palotát építtessen. A csákány alá került, régi épületnek emeleti boltvállában a munkások régi pénzek rejtékére bukkantak. A pénzek nagy része V. Lipót császár idejéből való; összesen 379 darab íromba képű Leopoldust találtak és pedig 342 darab huszast, 19 darab hatosost és 18 darab három krajcáros, összesen 69 pengő forint és 8 pengő krajcár értékben. A tulajdonosuk a Rákóczi szabadságharc idejében, 200 év előtt rejtette oda a pénzeket, melyeket Aczél Géza főmérnök átadott a városi múzeumnak.

* **Eljegyzés.** Emmer István, siketnéma int. tanár eljegyezte társadalmunk egyik szeretett, kedves tagját, Balogh Ilona urnót.

* **A Széchenyi mulató műsora ma a legjobb.** Röder Mici pompás énekszámai, Bocskayné magyar nótái, Mero Béla szellemes ötletei a legnagyobb érdeklődésre tartogatnak igényt, ugyszintén Vécsey beszélő bábuja is. A mulatót állandóan nagy közönség látogatja. Kitünő konyha, jó italok és elsőrangú kiszolgálás. Vécsey Miklós, a művész karmester zeneszámai már magában megérdemlik az érdeklődést. Ma lép fel Nelly von Oppen, a művész angol táncosnő.

* **Hadi célra alkalmazható géptehervonatok segítyezése.** A közös hadügy-miniszter állami támogatással kívánja előmozdítani az oly magános egyéneknek és vállalatoknak géptehervonatok beszerzését, akik arra alkalmas géptehervonataikat hadi célokra átengedni kötelezettséget vállalnak. Feltételek megtudhatók a debreceni kereskedelmi és iparkamarától.

* **Békeltető bizottsági ülés.** Az ipar-testület békeltető bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

* **Tegnapi halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Gönczy József ref. 1 napos, Bíró Mária ref. 1 hónapos, Kerek András ref. 3 napos, özv. Felder Hermanné izr. 70 éves, Csorvási Gábor ref. 23 napos.

* **Honvédségi gyakorlatok.** A debreceni 3. gyalogezred hadgyakorlatai, mint értesültünk, Eger környékén lesznek. A gyakorlatok két-három hétig fognak tartani. Az elutazás napja még nincs meghatározva.

* **Egy kis fiu balesete.** Bertók Kálmán 12 éves fiu a vaggongyár udvarán játszadozott. Véletlenül azonban elesett s jobb karját törte. A mentők a kórházba szállították.

* **Buziás fürdő,** mint azt levelezőnk írja, az idén rendkívül nagy látogatottságnak örvend, különösen a külföldi, nevezetesen a román és bolgár fürdővendégek száma mutat öröndetes emelkedést. A fürdő nagy vonzó erejét az újonnan furt három új, rendkívül nagymennyiségű, radioaktív szénasav vizet szolgáltató forrás és az új fürdők képezik, melyek a legnagyobb igényeket is kielégíteni képesek. A nagyszámú szivbetegeken kívül, kik hazánk ezen egyetlen szivgyógyfürdójét mind nagyobb számban látogatják, igen nagy számban vannak vese- és hólyagbetegék is, kiket a már világhírű Phönix és Szent Antal forrás radioaktív vize vonz Buziás fürdőre. A gyönyörű, virágpompában álló nagy park ozonduz levegője, a kitünő ellátás, mind mennyi elsőrangú tényező, melyet kevés helyen talál meg a beteg. Hogy a fürdőigazgatóság változatos szórakozásról a lehető legnagyobb mérvben gondoskodik, szinte felesleges kiemelni.

* **A hetes szerencsétlenség.** Nádasdi Imre hetes, csütörtökön este a Csapó utcán targoncát tolt, amelyet aztán egy szállító kocsihoz kötött. Hogy, hogyan a targonca felborult s a balkezére esett, amelynek egyik ujját összeroncsolta. A megsérült fiut a kórházba szállították, ahol gyógykezelés alá vették.

* **Szünet a városi múzeumban.** A városi múzeum július 16-tól fogva aug. 7-ig a közönség előtt zárva lesz.

* **Szerencsétlenség a deszkarakatárban.** Gábor József 58 éves munkás a Mező-féle deszkarakatárban dolgozott. Tegnap délelőtt egy deszkahalmaz tetejéről csusztatott le deszkákat. Véletlenül félrelépett s lezuhant a magasból. A súlyosan sérült embert a mentők beszállították a kórházba, ahol gyógykezelés alá vették.

* **A „Katholikus Népszövetség” nyári multságán felülfizettek névsorából tévedésből kimaradt Dalmi Balázs és Szilva Ödönne, kik 1—1 koronát adományoztak. Midőn elsősorban e szíves adományokért köszönetet mondunk, bocsánatot is kérünk tévedésünkért. Az igazgatóság.**

* **Franklin kis lexikona** három kötetben 4 koronás havi törlesztésre rendelhető Antalfy Józsefnél.

* **Paplanok, matracok,** ágypokrócok kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

* **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvételnek.

* Révai nagy lexikonát ne rendelje utazóktól, hanem Antalffy Józsefnél, hol 4 koronás havi részletre is kapható.

* Blousok, gyermek ruhák és egyéb árak, üzlettem áthelyezése miatt most igen olcsó árban kaphatók. Zawatzky Leó, Piac utca 16. (Alföldi Takarékpénztár épület.)

* Még mindig van a 40 krajaóros férfi szalmakalapokból — a 30 krajaóros női keztyűből és az azsuros 50 krajaóros női harsnyából. Férfi gallér tucatja 50 krajaóros, — augusztus hóban az alföldi palotában — Rózsa Lajos, a főposta mellett.

* Igjunk Anna kristályvizet, félliteres palack ára 4 fillér, egy literes 8 fill., telítéstelep Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

* Lawn-Tennis felszerelések és utazási cikkeik, legelőnyösebben szerezhetők be Gósi Miklós diszmiáru üzletében Piac-utca 32.

* Most már nem titok, mindenki meg tudhatja, hogy augusztus hóban üzletemet az Alföldi Takarékpénztár díszes palotájába helyezem át. Költözködésem előtt jó lesz igyekezni főposta melletti helyiségemben felkeresni. Még van nagy raktár lüszter köpenyből, minden színben 5 frt. Díszített női kalapok 3 frt. Blousok: Mádéra 2.50. Moire alj 3 frt. Utazó köznység részére a legújabb Himalaya és Duple köpenyek megérkeztek. Rózsa Lajos legolcsóbb bevásárlási forrása.

* Szőnyegek, függönyök, stórok a legújabbak Szabó Lajos fiai cégnél.

* Építészek részére! Fénymásoló papírok, másoló vásznak, vázlat, milliméter papírok, legolcsóbban Thaisz A. papírosáruházában kaphatók.

Táviratok.

Olaszország részvéte.

Bécs, július 14. Avarna herceg, Olaszország nagykövete ma délután 6 órakor megjelent Aerenthal báró közös hadügyminiszter előtt és kormánya nevében legmélyebb részvétét fejezte ki Kecskemét pusztulására felett.

Az obstrukció ereje.

Budapest, július 14. A kormányt nagy aggodalommal tölti el az ellenzék harcmodora. Ma a Ház folyosóján megjelent gróf Andrássy Gyula is és kijelentette, hogy a nemzeti jogokért folyó küzdelemben mindig számíthatnak rá; be is jelentette a vitarendező bizottságnak, hogy kedden beszélni fog. Holnap Apponyi Albert gróf szólal fel, hétfőn Tisza István gróf.

Nagy botrány a fővárosban.

Budapest, július 14. Ma este 7 órakor nagy botrány játszódott le a Kossuth Lajos utcán. Jutassy József dr. orvost, a neves kozmetikus a Kossuth Lajos-utca 4. sz. előtt megtámadta alapi Salamon Géza, fővárosi címzetes segédfogalmazó és bottal többször fejbevette. Az orvos menekült, de támadója követte és addig verte, míg vérezni kezdett. Az üldözött erre revolvert rántott és ötször

támadójára lőtt, majd a revolvert eldobva, az egyik kapumélyedésbe menekült, ahol az előhívott mentők sebeit bekötötték. A botrány előzménye az, hogy Jutassy orvos elvált a feleségétől, alapi Salamon Margittól, aki azt hiesztelte, hogy a házasságot a férj hibájából bontották föl. Jutassy erre a válpör egyes aktáit kinyomatta és megküldötte a rokonoknak. Salamon Géza ezért Márffy István dr. törvényszéki aljegyző és Nagy Sándor mérnök útján elégtételt kért volt sógorától, aki azonban azt megtagadta. Erre történt a botrány. Érdekes, hogy az 5 lövés közül egy sem talált, a revolvert pedig valaki a támadt zürzavarban ellopta.

Tejhamisító földbirtokos.

Szabadka, július 14. A rendőrség tetten érte Halbrohr Adolf nagybirtokost, a ki fertőzött vízzel hamisította a géppel lefőlözött tejet, mely az egészségre ártalmas. Halbrohr több száz családot látott el a hamisított tejjel. A leleplezés nagy feltűnést keltett.

Az amerikai hőség.

Newyork, július 14. Tegnap délelőtt Newyorkban huszonöt, Philadelphiában pedig huszonhat ember halt meg napszúrás következtében. Az egyre érezhetőbbé váló jéghiány miatt a jégtröszt épülete előtt zajos jelenetek folytak le. Az emberek fenyegetve követelték, hogy adjanak nekik jeget, mire az alkalmazottak egyike harsány hangon kiáltotta:

— Pénz nélkül nincs jég!

Az emberek erre bevették a tröszt épületének ablakait és erőszakkal behatoltak az épületbe. A tröszt alkalmazottai úgy tudtak ingyen jeget adni.

Csarnok.

A titok.

Regény.

Folytatás.

Azután mar szó sem esett közöttük Iharosiról. Elfelejtették, eszükbe se jutott. Még Eliznek sem. Őt a férje iránt való szeretet, a háztartásban megnyilatkozó gondosága teljesen lekötötte.

A férje, Kertely Aladár jövedelme, szerény havi fizetése egyre csekélyebbnek bizonyult arra, hogy abból a nagy város drágasággal teljes forgatagában megéljenek. Ezt azonban Aladár soha egy szóval sem említette a felesége: Eliz előtt. De felhozta a bátyjának.

— Legjobb lesz — adta a bátyja a tanácsot neki, ha visszatérsz a gazdasághoz. Figyeld kérlek a nagyobb gazdaságok pályázati hirdetményeit s meglásd hamarosan akad egy neked való kis uradalmi igazgatóság.

— De vajjon Eliz, aki a fővárosban szokott, megtud-e majd barátkozni a falusi élettel?

— És ez aggaszt téged, a férjét? Hiszen neked kell legjobban tudnod, hogy milyen angyal asszony az, mennyire szeret s hogy talán még elégedettebb lesz a csendes, falusi gazdaságban.

Folyt. köv.

Laikus, mint doktor!!

Igen mulatságos kis eset történt tegnap délután egy Csapó-utcai üzletben. M. J. és K. K. méregették a délutáni korzót, midőn a nap hevétől kergetett fiatal emberek bementek egy üzletbe, hogy gyógyírt keressenek a nap melege ellen. Meg is kapták a kért és óhajtott hűsítő irt, mely mellé kényelmesen letelepednek és élvezik keillemesen, javában, midőn egyszer K. K. ur fuldokolni kezd és már egészen elalélva, vártuk a mentőket, hogy megmentsék barátunk életét, midőn előrohan Marx János pékmester, szakértő tekintettel azonnal konstatálja, hogy a jégbehűtött aludtej, melyet barátunk fogyasztott, torkán akadt, Marx pék nem vesztette el hidegvérét, jól hátra vágta vevőjét, ki levegő után kapkodva, hálásan megköszönte laikus doktorának segítségét azzal az ígérettel, hogy ezután kizárólag Csapó-utca 18-ik szám alatt (Harsányi ur patikája mellett) levő kis vásárcsarnokban fogja beszerezni: kenyereit, süteményit, graham-kenyereit, tejet, turót, vaját, tojást, egyszerűen mindent, mire szüksége van.

Telefon 866.

Marx János, Csapó-utca 18.

Telefon 866.

Bérbe adandó!

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva a

Bankegyesület részv.-társaság Piac-utca 72 sz. alatti jelenlegi üzlethelyisége

minthogy az intézet f. évi augusztus 1-től kezdve ugyanazon épület első emeletére helyezi át irodáját. 1351

Értekezhetnia

bank helyiségében

az üzleti órák alatt.

Gyomorgöros, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkítönböz hászízer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

850

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.

AGYENGE HAJTÁS
- EGZOTONÓ FAHÁR NÖVEKESZIK -
KIS FONDOLMÓRÁSIWA FEJLESZTÉS
SZAKSZERŰ-IZLÉSES
NYOMDÁSZAT
IGÉNYBEVÉTELEVEL ÉS
PÉNZINTÉZETEK+KERESKEDELMI
IPARVÁLLALATOK
FORGALOMNAK-BIZALOMMAL
MIHÁLY SÁMUEL
KÖNYVNYOMDÁJA-PAPIRÜZLETE ÉS
ADDADEKRENDÉZÉSI SZAKÜZLETÉHEZ
TELEFON:
106.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

Akik

megunták már Debrecenben a drága lakás viszonyokat és szeretnének közele vidékre költözni! Itt volna most egy kedvező alkalom!

Különösen nyugdíjas családok részére lenne nagyom megfelelő!

Eladó ház Szoboszlón!

Végtelen olcsó árért megkapható!

Ezt vedd meg

1313

Nánássy Ferencz.

Ezen ház Hajduszoboszlón, a Főter közvetlen közelében, Kossuth-utca 246. sz. alatt van, nagy udvarral. Az épület magában foglal 3 szobás lakást, nagy konyhával és kamarával. Van továbbá fűkamara, sertésól, külön baromfiudvar, konyhakert és virágoskert.

Tulajdonosa özv. dr. Nagy Károlyné úrnő, aki lakik Debrecenben, Meszenc-u. 4. a.

Kiadó lakások

Simonyi-uton egész ház (5 szoba fürdőszoba, villanyvilágítással) és nagy kerthasználattal november 1-től.

Szent anna-u. 5 sz. a. 5 szoba, fürdőszoba, villany és gázvilágítással ellátott utcai lakás, parkettel november 1-től. 1343

Ugyanott **3 szobás gargon lakás** azonnal kiadó.

Ugyanott **bolthelyiségek is** kiadók.

Értekezhetni: **Bethlen-u. 10 sz.**
Telefon 259.

Figyelem!

Azok a 18 évet betöltött ifjak, kik meg szeretnének nősülni v. magukat nagykorúsítani óhajtják, vagy nevüket magyarosítani akarják forduljanak a Nagy Lajos irodájához Csapó-u. 13. sz. alá, ott beszereztetnek részükre az engedélyekhez szükséges okmányok.

Állások elnyerése iránti kérések megszerkesztésének és leírásának díja 1 forint! 1307

HÖLGYEIM!

Ide figyeljenek!

Ki akar

írógépen tanulni

Megtanulhatnak írógépelni 5 koronáért!

A Nagy Lajos irodájában Csapó-u. 13. sz. alatt. Naponként 1 órai gyakorlat, a tanítás 16 napig tart. Tanulási díj 5 korona, mely összeg előre fizetendő! 1306

Eladók

egy millió elsőrendű használt téglák és cs. rép faanyagok jókarban levő 400 lapméter cinkpléttel és csatorna, vassinek, sok ajtó ablakok, Mindenféle építési anyagok.

Deák Ferenc-utca Verbőcy-utcai házakat bontom

és a helyszínen vagyok. 1354

Venyige Ferenc

Szécsényi-utca 50.

Eladó

Móricz-telepen

betegség miatt egy kitűnő menetű

fűszer üzlet

házzal együtt, dohány és ital-mérési engedéllyel, amely éven e 60 hl bor, 350 l üveg sört és 36 hl pálinkát konzumál.

Értekezni lehet 1352

Joszip Jánosnál

Csapó utca 36.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13. szám.

Vasutasok

és olyanok, akiknél nem játszik szerepet az, hogy Debrecenbe vagy pedig Hadházon

laknak e, ide figyeljenek!

Itt volna egy teljesen új

szép nagy uri ház

Hadházon! 1311

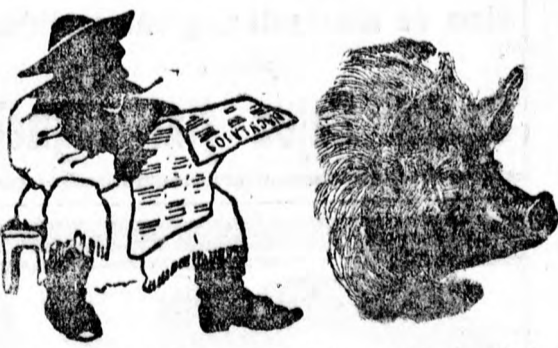
Az állomás közvetlen közelében. Nagyon olcsó! Pár száz forint készpénzzel meglehet venni!

Ezen ház a Vasut-utcában van, az állomáshoz 5 percre, a csendőriaktanya szomszédságában tulajdonosa Papp Imre ur és neje.

Már sok debreceni család kiköltözött Debrecenből Hadháza a drága lakás viszonyok miatt, legutóbb Herceg Gyula üzletvezetőségi irodakezelő ur vett ott házat, épen emellett.

Szép nagy udvar! Az épület magában foglal egy modern háromszobás uri lakást, 3 méter és 60 centiméter magas, szép nagy tágas szobákkal, honyha, spájk és nyitott verandával. Van továbbá pince, baromfiól és jóvizű kut.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-utca 13. 1316

Eladó egy csoda szép birtok!

102 magyar hold egy tagban! Elsőrendű szántó! Kitűnő barna homok. Gazdasági épületekkel, dohánytermeléssel!

Utolsó ára 85 ezer kor.!

Végtelen olcsó vétel! Jelenlegi tulajdonosa 80 ezer koronáért vette, aztán a kinostár, átírás stb. Nekiszóval benne van 90 ezer koronába. De ő azért adja el, mert egy nagy vállalatba akar belemenni!

Ezen birtok a szomszéd Ujfehértó vasuti állomásához gyalog egy fél órányira van, a nagyállói országúton, jobb kéz felől, úgy ismerik az emberek, hogy a Lipták-féle birtok! Egyik szomszédja az özv. Torma Andrásné birtoka, a másik meg a Katz-féle birtok. Akácfával van köröskörül övezve e birtok. Jelenlegi tulajdonosa Torma Sámuel ur és neje akik laknak Debrecenben, Timár-utca 16. szám alatt. E birtokon most 12 katasztrális hold dohánytermelés van. A gazdasági épületek a következők:

Urasági lakás, téglák épület, 3 szobával, konyhával, kamarával és pincével.

A cselédlak, 25 méteres épület.

Van továbbá dohánysimító, teljesen új dohányhodály, 5 lórávaló istálló, kocsiszin, göré, kitűnő vizű kut, termő szőlő és gyümölcsös.

Minden sz. egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levéli bel tudakozásokra nagyon adnak legvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is befizethető.

Ajánlat.

Uri lakás
kiadó 1911 augusztus 1-től több évre, Kossuth-utca elején 11 szám. Utcai emeleten 7 szoba, felszerelve, légszűrőszellőzőkkel, minden modern mellékhelyiségekkel, vízvezeték, fűtészoba. Értekezhetni: Kardos László üzletében Alkalmas biztosító vagy pénzügyesnek is. 21/4

Divat
szerint selyem zsinór övek minden színben darabja 2 kor. Bóttó Kornél rövid-úru üzletében a Hungária mellett. 20/4

Ha nincs
pánze és butorokra vagy férfi, női és gyermek ruhákra van szüksége, forduljon bizalommal Kaiser-hat. Hatvan-u. 2. 16/4

Modern
új 4 szobás utcai lakás kiadó, Darabos-u. 9. szám. 8/4

Piac-utca
26-28 sz. lebontás alá került háznél épületi anyagok u. m. téglák, ajtók, ablakok, gerendák, fedélcserep, deszka, falkötő vasak stb. olcsón kaphatók. Értekezni lehet a helyszínen. 9/46

Regény
olvasók lapunk kiadóhivatalába megszerezhetik a Kis angyalom című regényt nyolcven fillérért. Diszkrétan 1 korona 20 fillérért. Báthoriák Ibolykája regény 80 fill.

Önt is érdekli!
Legjobb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debrecen legrégibb, szolid alapjairólismert részletruházában, Kohn Hermann utóda Zempliner Ártúr, Hatvan-u. 17. 13/4

10-15
korona heti kereset, a ki otthon gépkötéssel foglalkozik. Állandó munkával látom nl. Bővebb felvilágosítás Benyáts Emilnél, Főté. 12/4

Princess
és Directoir szabású miéderék már 3 firtól kezdve Kalap virágok óriási választékban 140 cm széles costum kelmék Benyáts Emilnél Főté. Debrecen. 11/4

Borosbordók
új és használt kapható Péterfia-u. 76. - Minden nagyságban. 9/44

Magánjelenet
„Nem házasodom meg soha”, magánjelenet. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatalában 80 fillérért. **Parasztéhség.** Népszínmű 8 felvonásban. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatalában egy horonáért.

Kiadó
azonnal vagy augusztus elsejére elköltözés miatt két szobás lakás gyermektelen csaiádnak, garzonnak is megfelel, egyik szoba parkettirozva, vízvezeték és gázvilágítás. Péterfia 25. 9/38

Jó meneteli
fűszerüzlet berendezéssel betegség miatt azonnal kiadó, esetleg a berendezés külön is eladó. Cim a kiadóban. 9/96

Bort
korosmárosok hecoliteren ként vehetnek a termelő Szabó Lajos fiaí cégnél, Debrecen, Rózsa-utca. 24/4

Rozsda
mentes Kornél (patent) Kapos a legjobb, tucatja 6 fill. Kapható a Hungária mellett Bóttónál. 15

Zsákok
vizmentes ponyvák és rostáló ponyvák olcsón beszerezhetők, Fohn József zsáküzletében, Petőfi-tér a Pályaudvar közelében. 24/7

Bergel
Dániel zsáküzletében bolti szolgál felvétetik Piac-u. 41 az udvarban. 9/81

Asztalos
és kárpitos tanoncok felvétetnek, Piac-utca 71. 9/82

Házmester
felvétetik Arany János-u. 57. 9/80

Jó osaládból
pincér tanoncok felvétetik, Debrecen szállóba. 9/84

Gyakorlott
varró és tanuló lányok felvétetnek. Csokonai-u. 15 sz. 9/90

Üzleti szolgál
jértassággal, lehetőleg cipész felvétetik, Kobrak cipőraktárban. 9/89

Kocsiszint
keresek auguszt. 1-re autómobil részére, esetleg egész udvart Kiss, Domb-u. 22. 9/86

Ügyes
fiatal lakatos segéd állandó munkára felvétetik „Hortobágy” malom. 9/85

Kenyér
elárúsítónó felvétetik Korona kenyérgyárban Bethlen-u. 23. 9/62

Fűszeres
öreged azonnali belépésre felvétetik Dénes Tesvérek Bocskay-tér 9/94

Ügyes
derék, alj, esetleg kabát varrónók nagyobb fizetésre, állandó munkára felvétetnek Goldner Hermin Kossuth-u. 24. 9/97

Fűszerkereskedő
segéd alkalmazást nyervehet Grósz Lőrinc Mester-u. 45. 9/95

„Turul”
cipőraktárba egy kereskedőség felvétetik. 9/99

Egy
Bözendorfer hosszú zongora eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó
szép uriház nagy parkirozott udvar és minden komforttal. Értekezni József kir. her-u. 36. 9/88

Eladás.

Jó forgalmu
kávéház házzal eladó. Tóth Józsefné, Berettyó-újfalú 111. 9/74

Nagylétai
határban lévő szőlőben egy 10-5 holdas jókarban lévő szőlő eladó, egészben vagy részben. Ertekezni tulajdonossal Nagy Iétán 136 szám alatt lehet bármely időben. 9/73

Eötvös-utca
7 számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 9/33

Egy
nagyon jó karban lévő ebédő és más butor eladó Piac-utca 72 I. em. 9/30

Eladó
tanya 16 nyilas fekete föld, a debreceni határban Elep-Álomzugba. Cim a kiadóhivatalban. 8/73

Sporhert
kifőzőbe is megfelelő és egy Shróbel ágy eladó. Cim a kiadóba. 9/76

Vigkedvü
Mihály-utca 15 sz. ház. Értekezhetni Eötvös-utca 7. 9/91

A kávémerés
és kifőzés Sas-u. 3. sz. alatt eladó. 1000

Egy
modern üzlethelyiség Hunyadi-utca 13 szám alatt **kiadó.**
Értekezhetni ugyanott
Trigárszky Emilnél.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséget hogy nagy **halestélyt** rendezek Szombaton és Vasárnap este, térítve az udvaron lesz beccses pártfogást kérve **Leitner Mór** vendéglős Árpádtér 37 szám.

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.
Két csódtömeg árúját megvettem.

Szép kretonok mtr.	12 kr.
Francia batistok mtr.	17 kr.
Hímzett madeirák mtr.	39 kr.
Blouze, pongyola és costum kelmék igen jutányos árban mtr. már	34 kr.
Francia gyapju delinek mtr.	48 kr.
Angol zafírek mtr.	27 kr.
Golgbeszer és Euderlim levantínok	30 kr.
Fulard mtr. 9 kr. impress mtr. 15. kr. 8811. sz. lilíom vászon 23 m. vég 5-50., feh rne-müre vászon mtr. 14. kr. Haris yák, csínke fűzőöyök, selym-k fűzők, blouzo, kötények, csipkék, rövid árúk, mind igen me-rlepo árban.	1284

Uj. Molnár Lukács
Kossuth és Batthány-u. sarok színnazsal szamban. Maradékok minden árúból igen olcsón.

Divatos mosó árúk
női ruhákra és bluzokra, különös előnyös árban:

Ruhavásznak 46 és 75 kr.

Grenadinok és selyembatistok Zephírek
Hímzett batistok 65 krtól.

Cosmanosi mosó kartonok, Gyapju Delainek 1120

sima és mintázott nagyválasztékban
kaphatók

Szabó Lajos fiaí cégnél.

Értesítés.
A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **butor üzletemet** az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. U-filussy ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óiási valasztékok tartók min-uentéle stvlü asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennvasszonyi kelengyék azonnal készes. Tisztességes és pontos kiszolgálás. 1261

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debrecen, Piac 44. az udvarban. Telefon 377.

Eladó
egy igen szép helyen, nagy telekkel és 62 méter utcai fronttal **ház!!**
bíró Nyaralónak ipartelepnek vagy építkezésre kiválóan alkalmas. Cim a kiadóhivatalban.

SZALONNA
280 mázsa 1335

egészséges pork It-bőrü téli vágású oldal vastag szalonna **azonnali rendeletre** Közép vastag 172 K vastag 170 K mázsája, július hóban nyíregyházi raktárunkban átválve. Szabolcsmegyében és szomszédos megyékben fekvő állomásokra bérmentve, ingyen csomagolással 4 kor. drágább mázsája áremelkedés esetén kötelezettség nélkül érteadó.

Szállítja: ifj. Balczár Lajos hentes Nyíregyháza.